

RAMON ROSSELLÓ VAQUER

RELACIONS ENTRE
SANT FELIU DE GUÍXOLS
I MALLORCA
SEGLES XIII-XVI

dm̄ - 99 . CC . xxx . jmo .

LIBRARIUS et gr̄a scriptis abbas b̄ laudat.

Mallorca, 1997

De la ciutat medieval:
Relacions de Sant Feliu amb Mallorca

RAMON ROSSELLÓ VAQUER

Havent promogut el papa Pasqual II una croada contra els sarrains de les Illes, i després del fracàs d'aquesta primera ofensiva contra el regne musulmà de les Balears portat a cap per pisans i catalans arran del conveni fet a Sant Feliu de Guíxols el 1113, la noblesa catalana amb el rei Jaume I -el 1229- emprendre la segona i definitiva agressió contra les Illes.

A les Corts de Sant Feliu de Guíxols el 1229, el rei Jaume I i els barons catalans van signar el "Compromís de Sant Feliu de Guíxols" que va establir les condicions de la conquesta de Mallorca i Menorca.

L'empresa de conquesta va tenir èxit i, després, es feu el repartiment de les illes entre els cavallers que van participar en la conquesta, amb oportunitats militars i financeres.

D'aquesta manera, Sant Feliu, segons Harschise i altres autors, li toca 169 1/2 cavalleries amb el compromís de mantenir l'illa un cavaller equipat i de contribuir amb la quarta part en el manteniment d'un altre per a defensa del territori ocupat. El fet que hi hagués mig i quart de cavalleria significaria que es tractava d'una obligació començava, d'una declaració jurídica. Tots aquests béns immobles comportaven el gaudi de tots els drets feudals (senyoriais i jurisdiccionals).

A la coberta del present llibre es fa un detall de la conquesta de Mallorca el 1229 i de les condicions de la conquesta de Mallorca i Menorca. També es fa un detall de les condicions de la conquesta de Mallorca i Menorca.

RELACIONS ENTRE
SANT FELIU DE GUÍXOLS
I MALLORCA
SEGLES XIII - XVI

MALLORCA, 1997

RAMON ROSSELLÓ VAGUER

RELACIONS ENTRE
SANT FELIU DE GUÍXOLS
I MALLORCA
SEGLES XIII - XVI

A la coberta: detall del pergami datat el 17 de gener de 1232 (16 kalendas febrer 1231), on apareix la signatura de l'abat Bernat de Sant Feliu de Guixols en què fa donació a Guillem bisbe de Girona i a Guillem de Torrella 19 cavalleries i mitja a Mallorca. (Arxiu del Regne de Mallorca, fons Torrella, armari 11, fardell 31, n^a 1)

De la ciutat medieval: Relacions de Sant Feliu amb Mallorca

Havent promogut el papa Pasqual II una croada contra els sarraïns de les Illes, i després del fracàs d'aquesta primera ofensiva contra el regne musulmà de les Balears portat a cap per pisans i catalans arran del conveni fet a Sant Feliu de Guíxols el 1113, la noblesa catalana amb el rei Jaume I —el 1228— empengueren la segona i definitiva agressió contra les Illes.

A les Corts de Barcelona l'abat del monestir benedictí de Sant Feliu de Guíxols, Bernat, hi fou present i es comprometé a participar-hi amb l'aportació de “cinc cavallers ben aparellats” (Llibre dels Feits), i uns cent setanta infants (Cano, Villanueva).

L'empresa econòmico-militar va ser un èxit i, ben aviat, es féu el repartiment d'acord amb les respectives aportacions militars i financeres a la companya.

D'aquesta manera al monestir de Sant Feliu, segons Hurtebise i altres autors, li tocà 169 1/2 cavalleries amb el compromís de mantenir a l'illa un cavaller equipat i de contribuir amb la quarta part en el manteniment d'un altre per a defensa del territori ocupat. El fet que hi hagués mig i quart de cavalleria significaria que es tractava d'una obligació econòmica, d'una declaració jurídica. Tots aquests béns immobles comportaven el gaudi de tots els drets feudals (senyoriais i jurisdiccional).

Segons el P. Cano, al monestir li varen correspondre en total 80 cases, 53 horts i 66 altres possessions, que es distribuïen de la següent forma: “Dins de la ciutat de Mallorca” (Palma), parròquia de Sant Jaume —carrers d'en Viabrera,

mestre Ponç, Ferreria i Pont del Mercat— 4 horts i 20 cases (a dues d'aquestes s'instal·là la notaria i l'alberg de l'abat i dels seus representants); a la parròquia de Santa Eulàlia —carrers de Calatrava, de la Torre de l'Amor i de Santa Clara—, 16 cases i 5 horts. A la vila de Muro, 29 cases, 44 horts i 39 possessions, de 10 vessanes de terra les més petites; de la resta, les més grans eren de 100 vessanes. A Sóller i Lluçmajor, 15 cases i 24 oliveres al terme la Plana de l'Abat; i 5 vinyes a Abadianet.

Amb Hurtebise creiem que les dades que dona el pare Cano en el seu manuscrit són del tot fiables, ja que bona part d'aquestes possessions el monestir les conservava encara a començaments del segle XVII.

Pelai Negre i Pastell, a partir del que escriví E.K. Aguiló al "Bolletí" de la Societat Arqueològica Lul·liana de Palma de Mallorca, al volum XVIII (1966-67) dels A.I.E.G. ressenya els documents següents:

1231, 17 gener. L'abat Bernat dona al bisbe de Girona 19 cavalleries que posseïa a Mallorca.

1233, 4 gener. El mateix abat dona a Guillem de Torroella, procurador del bisbe de Girona, el dret que li corresponia sobre uns molins del terme de Muro.

Actualment dos historiadors de les Illes —Gabriel Alomar i Esteve i Ramon Rosselló i Vaquer— han escrit dos volums de la Història de Muro (1989, 1990)

Aquest treball, no cal dir-ho, aporta notícies i documents de molt interès per a nosaltres. Així podem saber que l'esmentat abat Bernat (1228-1253) de cognom es deia Coll, quan el 18 d'abril de 1240 nomena procurador Bernat de Ribera, paborde de Sant Feliu de Guíxols.

Altres documents importants hi són esmentats; dels quals, només n'hem escollit els següents:

1234, 4 gener.— Bernat, abat de Sant Feliu de Guíxols, reconeix i aprova a Guillem de Torrella, procurador del Bisbe de

Girona, els drets sobre els molins de Muro, drets que li donà dit Bisbe i el comte d'Empúries. (ARM Arxiu Torrella, lligall 31 n° 3)

1242, 18 març.- *Ermessenda de Sarrià reconeix a Arnau Ferrer de Goutard deixarà la desena part que tenen a l'alqueria Castellubí en nom de l'abat de Sant Feliu de Guíxols, en el terme de Muro, amb quatre parells de bous: dos parells i mig arcs i els altres salvatges, 4 ases, 50 bísties petites, 2 sarraïns, 15 porcs i truges i el sementer. Ho tenen a la meitat. (ARM ECR 342 f. 23)*

1247, 19 abril.- *Pere Estruz i muller Benvenguda venen a Bernat de Torrella, per preu de 1.000 sous malguresos, la meitat de l'alqueria Benahel o Benifel, terme de Muro, i ho tenen en nom de dit Torrella i aquest en nom de l'abat i monestir de Sant Feliu de Guíxols, i és cavalleria. (ARM ECR 343 f. 164 v)*

1247.- *Bernat de Ribera paborde del monestir de Sant Feliu de Guíxols, fa donació a Bernat de Torrella la meitat de l'alqueria Lluç Roig (l'altra meitat la tenen Joan i Guillem de Lluç Roig), en feu, en el terme de Sant Joan de Muro (Santa Margalida). A canvi dit Torrella dóna al paborde l'alqueria de Sa Cleda i un rafal (Llubí) tengut per Esteve i Bernat Llorenç. (ARM ECR 343 f. 165v).*

1250, 9 juny.- *Bernat de Ribera, paborde i en nom del monestir de Sant Feliu de Guíxols fa diverses donacions de censals i terres a la Seu de Mallorca, entre les quals hi ha 4 jovades a Castell Llubí, 2 tengudes per Castelló Perelló i 2 per Pere Cavaller, (Vich-Muntaner "Documenta Regni Majoricarum" 1945 pag. 38)*

1283, 15 juliol.- *Ferrer de Montagut estableix a Pere Bartomeu un honor amb cases, vinya i altres pertinences que té a l'alqueria Aldoviya, parròquia de Sant Joan de Muro, porció de l'abat de Sant Feliu de Guíxols; farà cens anual per Nadal 7 morabetins i mig d'or fi i bon pes, i ara ha pagat 30 lliures d'entrada (AHN Clero carp. 88 n^a 11)*

Hem tingut l'ocasió i la sort de conèixer personalment Ramon Rosselló, investigador coautor de la Història de Muro.

Això ha fet i fa possible que, molt amablement, ens envii tota aquella documentació que fa referència a la nostra Ciutat i, que es troba dispersa pels Arxius de Mallorca.

Aquesta documentació revela que, ultra les relacions feudo/institucionals, n'hi havia unes altres a nivell de transaccions econòmiques, que ens permeten de conèixer una mica millor la nostra població medieval.

ÀNGEL JIMÉNEZ

Arxiver Municipal de Sant Feliu

Nota introductòria

En el repartiment de l'illa de Mallorca fet després de la conquesta catalana de l'any 1229 pel rei en Jaume i els seus col·laboradors, a l'abat de Sant Feliu de Guíxols li correspongueren terres i cases a diversos indrets, d'entre els quals destacaré el terme i poble de Llubí-aleshores anomenat Castell-Llubí, dins el terme de Muro- perquè a l'actualitat l'església parroquial encara té per titular Sant Feliu, sant que també és el patró de la vila, i a més l'abat Bernat Coll hi té un carrer dedicat.

A l'Arxiu del Regne de Mallorca es conserven els llibres de la Cúria o Cort de l'Abat de Sant Feliu que contenen els traspassos i compra-vendes de cases i terres i altres activitats, com poden esser les judicials, alous, censals, etc. i altres drets pertanyents a dit abat, localitzats a dues seccions: la de protocols, nos. 4.668 al 4.704 (F-1 i següents) i la secció AH n° 1.920, 6.544-47 i 6.726 i 27. Tota aquesta documentació la deixam de banda ja que aquí, en el present treball, només donam a llum les altres notícies referents a les relacions comercials entre Sant Feliu i Mallorca, documentació localitzada sobretot dins els protocols notariais i altra documentació diversa, i alguns pocs documents conservats a altres arxius de l'illa.

Totes aquestes notícies han estat publicades anteriorment al Butlletí informatiu de l'Arxiu i Museu de Sant Feliu de Guíxols a partir del n° 7 (febrer de 1991) fins al n° 20 (desembre 1994), gràcies a la iniciativa i generositat de l'arxiver municipal Àngel Jiménez, al qual vull expressar públicament la meva gratitud.

1266, 11 agost.- Ramon de Cloquer, canonge de Mallorca, ven a Borràs de Palamors prevere "*unam morbetam terre*" que té pel paborde de Mallorca a la Parellada, prop el portal de Marbellet, per preu de 60 sous reials de València. (Arxiu Capítular de Mallorca, perg. núm. 7.902)

1321.- Arxiu Regne de Mallorca. Llibres d'Ancoratge:

- *Bernat Mascarós de Loret* entrà *IIII* yorns d'abril, *III* sous. (RP 1.097 f. 1)

- *Pere Vivó de Sent Feliu*, entrà *XVIII* yorns de mag, leny, *VI* sous. (f. 10)

- *Bernat de Recs de Sen Feliu*, entrà *XIII* yorns d'agost, leny, *VIII* sous. (f. 25)

- *Pere Roig de Sent Feliu en Arnau Mora de Maylorca*, entrà *XXVII* d'agost, coca, ay *I* quarter *I* setzena miga d'òmens de Mayorca. Pagà *XI* sous, *III* diners. (f. 27)

- *Guillem Barayla de Sen Feliu*, entrà *III* yorns d'uytubri, leny, *VIII* sous. (f. 35)

- *Guillem Barayla de Sent Feliu*, entrà *VIII* yorns de gener, leny, *VIII* sous. (f. 45)

- *Pere Vivó de Sent Feliu*, entrà *VIII* yorns de marc, leny, *VIII* sous. (f. 51)

- *Pere Vela de Sent Feliu*, entrà *XVI* yorns de marc, leny, *VIII* sous. (f. 52)

1324.- *Guillem Despou de Sent Feliu*, entrà *XXII* yorns de setembre, leny, *VIII* sous. (RP 1.098 f. 18)

- *Bernat Mascarós de Loret*, entrà *XII* yorns d'uytubri, leny; ay *I* setzena d'òmens de Mayorca, *VII* sous, *VI* diners. (f. 19v)

– Guillem Riambau de Sent Feliu, entrà XII yorns de noembre, leny; ay en Guillem Fuyà en Vilalonga I uytava, VII sous. (f. 22v)

– Bernat Mascarós de Loret, entrà XXIII yorns de deembre, leny; ay d'òmens de Mayorca I setzena, VII sous, VI diners. (f. 27)

– Guillem Riambau de Sent Feliu, entrà XI yorns de febrer, leny; ay d'òmens de Mayorca una uytava, VII sous. (f. 31v)

– Gisbert Rog de Sent Feliu, entrà XIII yorns de marc, leny, VIII sous. (f. 34)

1330.- Guillem Yefre de Sent Feliu de Gíxols, entrà XVI yorns d'abril, leny; ay d'òmens de Mayorca III setzenes, va-se'n Alacant, VI sous VI diners. (RP 1.102 f. 2)

– Jacme Saperera de Sent Feliu, entrà V yorns de mag, leny, VIII sous. (f. 3v)

– Pere Galí de Sent Feliu, entrà XVIII yorns de mag, leny; ay III setzenes miga d'òmens de Mayorca, VI sous, III diners. (f. 4)

– Guillem Botet de Sent Feliu de Gíxols, entrà XXIII yorns de mag, leny, companyó Pere Rog. (f. 5v)

– Pere Rog de Sent Feliu, entrà XVII yorns d'agost, leny, VIII sous. (F.12)

– Jacme Perera de Sent Feliu de Gíxols, entrà XVIII yorns de setembre, leny, VIII sous. (f. 13v)

– Pere Galí de Sent Feliu, entrà V yorns d'autubri, leny; ay hòmens de Mayorca III setzenes miga VI sous, III diners. (f. 14)

– Guillem Avinet de Sent Feliu, entrà XVIII yorns d'uytubri, leny, VIII sous. (f. 15)

– Guillem Despou de Sent Feliu, entrà XXX yorns d'uytubri, leny, VIII sous. (f. 16)

– Pere Rog de Sent Feliu de Gíxols, entrà XXVIII yorns de noembre, leny VIII sous. (f. 18v)

– *Guillem Ros de Sent Feliu, entrà III yorns de deembre, leny, VIII sous. (f. 19)*

– *Pere Galí de Sent Feliu de Gíxols, entrà VIII yorns de deembre, leny; ay d'òmens de Mayorca III setzenes miga, VI sous, III diners. (f. 19v)*

– *Jacme Perera de Sent Feliu, entrà XII yorns de gener, leny, VIII sous. (f. 22)*

– *Guillem Botet de Sent Feliu de Gíxols, entrà XXIII yorns de gener, leny, VIII sous. (f. 23)*

– *Pere Galí de Sent Feliu, entrà XXIII yorns de gener, leny; ay d'òmens de Mayorca III setzenes miga, VI sous, III diners. (f. 23)*

– *Bernat Mascarós de Loret, entrà XXI yorn de febrer, leny; ay d'òmens de Mayorca I setzena, VII sous, VI diners. (f. 25v)*

1332.- *Pere Galí de Sent Feliu de Gíxols, entrà VII yorns d'abril, l'eny; ay d'òmens de Mayorca III setzenes d'òmens de Mayorca, VI sous, VI diners. (RP 1.100 f. 1)*

– *Guillem Avinet de Sent Feliu de Gíxols, entrà X yorns de setembre, barca VIII sous. (f. 5v)*

– *Guillem Botet de Sent Feliu de Gíxols, entrà XVIII yorns d'uytubri, leny VIII sous. (f. 6v)*

– *Guillem Botet de Sent Feliu de Gíxols, entrà VII yorns de noembre, leny, VIII sous. (f. 7v)*

– *Pere Vivó de Sent Feliu, entrà XVIII yorns de deembre, leny, VIII sous (f 10)*

– *Bonanat Rabassa de Sent Feliu, entrà XII yorns de deembre, VIII sous. (f. 10v)*

Dicmenge XVII yorns de gener reebem d'en Pere Galí de Sent Feliu de Gíxols per ancoratge del seu leny qui no pres albarà d'entrada e al d'ixida; ay d'òmens de Mayorca III setzenes, VI sous, VI diners. (f. 12)

– *Guillem Despou de Sent Feliu, entrà XXIII yorns de gener, leny, VIII sous. (f. 12)*

– Disapte XXIII yorns de gener reebem d'en Gisbert de Sent Feliu per ancoratge de la sua coca que no pres albarà d'entrada e al pres d'ixida; ay d'òmens de Mayorca I quarter, VI sous. (f. 12v)

– Bernat Campdargila de Sent Feliu, entrà XVIII yorna de febrer, leny, VIII sous. (f. 14v)

– Guillem Botet de Sent Feliu de Gíxols, entrà XX yorns de febrer, leny, VIII sous. (f. 15)

– Guillem Despou de Sent Feliu, entrà XXVI yorns de marc, leny, VIII sous. (f. 16v)

1340.- Arnau Rabassa de Sent Feliu, entrà XI yorns d'abril, leny, VIII sous. (RP 1.101 f. 1v)

– Bertomeu Lussia de Sent Feliu, entrà VIII yorns de mag, leny, VIII sous. (f. 1v)

– Bortomeu Lussia de Sent Feliu, entrà VIII yorns de mag, leny, VIII sous. (f. 2v)

– Arnau Rabassa de Sent Feliu, entrà X yorns de mag, leny, VIII sous. (f. 3)

– Pere Rog de Sent Feliu, entrà XX yorns de mag, leny, VIII sous. (f. 3v)

– Pere Demuntcares de Sent Feliu, entrà XXVII yorns de mag, leny; ay d'òmens de Mayorca III setzenes, VI sous, VI diners. (f. 3v)

– Guillem Savenó de Sent Feliu, entrà XXX yorns de juny, cosa, VIII sous. (f. 5)

– Pere de Muntares de Sent Feliu, entrà VIII yorns de setembre, leny; ay I quart d'òmens de Mayorca, VI sous. (f. 9)

– Guillem Savenc de Sent Feliu, entrà XIII yorns de setembre, leny, VIII sous. (f. 9)

– Bonanat Massot de Sent Feliu, entrà VII yorns d'uytubri, leny, VIII sous. (f. 11)

– Pere Monterés de Sent Feliu, entrà VII yorns d'uytubri, leny; ay d'òmens de Mayorca III setzenes, VI sous. (f. 11)

– *Pere Dusay de Loret, entrà XIII yorns de noembre, leny, VIII sous.* (f. 12v)

– *Ramon Vila de Sent Feliu, entrà V yorns de deembre, leny, VIII sous.* (f. 13v)

– *Arnau Rabassa de Sent Feliu, entrà V yorns de deembre, leny, VIII sous.*

– *Guillem Ros de Sent Feliu, entrà II yorns de gener, leny, VIII sous.* (f. 15)

– *Bernat Campdargila de Sent Feliu, entrà III yorns de gener, leny; ay I quart d'òmens de Barselona, VIII sous.* (f. 15)

– *Pere Durayl de Loret, entrà XIII yorns de gener, leny, VIII sous.* (f. 15v)

– *Berenguer Malida de Loret, entrà XXVI de gener, leny, VIII sous.* (f. 16)

– *Bernat Campdargila de Sent Feliu, entrà V yorns de gener, leny; ay I quart l'òmens de Barselona, VII sous.* (f. 16v)

– *Bonanat Massot de Sent Feliu, entrà XII yorns de febrer, leny, VIII sous.* (f. 17)

– *Guillem Sibils de Sent Feliu, entrà XIII yorns de febrer, leny, VIII sous.* (f. 17)

– *Simon Marata de Loret, entrà XXVI yorns de febrer, leny, VIII sous* (f. 17v)

– *Guillem Ros de Sent Feliu, entrà XXVI yorns de Febrer, leny VIII sous.* (f. 18)

– *Pere Rog de Sent Feliu, entrà III yorns de mars, leny, VIII sous.* (f. 18)

– *Guillem Botet de Sent Feliu de Gíxols, entrà XIII yorn sde marc, leny, VIII sous.* (f. 19)

– *Simon Mayrat de Loret, entrà XVIII yorns de marc, leny, VIII sous.* (f. 19)

– *Guillem Ros de Sent Feliu, entrà XXX yorns de marc, leny, VIII sous.* (f. 20)

1329, 7 setembre.- A la Cúria de la Governació de Mallorca es veu el cas de Bartomeu Calabuig, mercader de Mallorca que es trobava amb la seva nau carregada de blat al port de Sant Feliu. Es reproduïx una carta en què dit mercader comunica a Ramon Desgau de Cotlliure, amic seu, que ha estat a Sant Feliu de Guíxols amb la seva nau carregada de blat i essent al cap de les Formigues, mentre voltava un llaüt sortí de *Palamors* avisant que hi havia 4 galeres i una sagetia, perquè va convenir tornar a Sant Feliu i estar-hi alguns dies fins rebés resposta d'aquesta carta, si les galeres eren en aqueixes mars i si ha de tornar a Barcelona a descarregar. Però si envia 40 o 50 homes els donarà la vianda. En la nau hi pot haver 2.400 salmes. Feta dia 16 de juny. Aquesta carta arribà després a Mallorca tramesa pel castellà i batle de Cotlliure. (Arxiu Regne Mallorca, Extraordinaris Cúria Governació AH 436 f. 64-68v).

1331.- La Procuració Reial de Mallorca paga les despeses (llarga relació) fetes amb motiu del nòlit i lloguer de 2 naus armades "*ab que lo senyor Rey se'n passà de Sent Feliu en Mallorques*", i altres naus i llenys. (ARM RP 3.044 f. 51) (Es tracta del rei Jaume III de Mallorca que vingué a l'illa probablement procedent de Perpinyà).

1336, 4 juliol.- El governador i lloctinent general de Mallorca, Roger de Rovenac, comunica a Francesc de Pertagàs, lloctinent d'Eivissa, que ha donat llicència a Bonanat Rabassa de Sant Feliu de Guíxols, patró de lleny d'orla anomenat Sant Antoni, pugui carregar a l'illa d'Eivissa 45 "*modinos*" de sal i portar-los a la Ciutat de Mallorca. Ha promès no portar la sal a llocs prohibits especialment a Gènova i Sanova. Hi ha certificació com mentre dia 30 juliol descarregà la sal a Mallorca. (ARMAH 436 bis f. 110v)

1341, 31 juliol.- El governador de Mallorca escriu al veguer i al jutge ordinari de Girona dient que han acudit a sa presència Bernat de Fontanes i Nicolau Pi, mercaders ciutadans de Mallorca, queixant-se contra el guardià del port de Sant Feliu de Guíxols perquè féu penyorar i treure del lleny de Joan Terrants de Mallorca 3 bales de teles per vigor d'una

“marca” concedida pel rei d’Aragó a Pere Bitxes de Torroella per certa quantitat que li devien a Mallorca. Demana sien restituïdes les bales de teles. (ARM AH 2 f. 76v-77).

1341, 11 octubre.- Llicència a Arnau Mas per treure de Mallorca 50 vergues de ferro per portar a Sant Feliu de Guíxols en el lleny de Guillem de Casadamunt. Posteriorment, 6 novembre, comparegué dit Mas i presentà albarà de Maimó Ponç, guardià del port de Sant Feliu, certificant que dit ferro havia estat descarregat. (ARM AH 4.390 f. 13v)

11 novembre.- Llicència a Francesc Pabia, mercader de Mallorca, pugui treure 2 sàrries de sagí per portar a Sant Feliu de Guíxols. Posteriorment presentà certificat com el sobredit. (Id f. 15)

16 novembre.- Llicència a Pere Lunell, ciutadà de Mallorca, pugui treure 2 barrils de sagí i un de sabó per portar a Sant Feliu de Guíxols. (Id f. 18v)

1351, 24 juny.- Bartomeu Vivó fill de Pere, habitador de Sant Feliu de Guíxols, hereu de sa mare Bonanada, nomena procurador el dit pare perquè pugui vendre i alienar els béns que li toquen de l’herència. (Arxiu Capitular de Mallorca notari Francesc Batle n.º 14.567 f. 105v)

1352, 15 febrer.- El sobredit Bartomeu Vivó o Vigó promet estar durant un any amb Joan del Bany ciutadà de Mallorca, per servir-lo (criat). (Id f. 296v).

1355, 23 abril.- *“Als honrats batle del port de Sent Feliu de Guíssols o als gardians de la mar o altres qualsquequals oficials per lo senyor Rey en lo dit loch de Sent Feliu constituïts. En Guillem de Lagostera, cavaler, conseller del molt alt Senyor Rey nostre d’Aragó, lochtinent de governador en lo Regne de Mallorca, salut ab creyxement de tot bé. Per tenor de la present vos certificam que an Bernat Borria de Serinyà patron de cocha, del mes de noembre prop passat donam licència de traure de Mallorca sinch pans de pega pesans entorn de set quintars e mig e aquells pogués traure de Mallorca portar ab si per adobar lo seu leny. E assò fem en favor del gra e vitualla que eyl havie portada en Mallorca. E com eyl ara sie compe-*

regut devant nós dient que aquells pans de pega li havets levats per so com dehits aquells e altres coses a vós esser encorregudes. Per tant, a instància del dit patró vos certificam de les coses damunt dites. Requirens-vos de part del senyor Rey e de la nostra pregans que al dit patró la dita pega e altres que levades li haiats per aquesta rahó, li deiats retre decontinent e restituir sens nagun destrich ne alongament.

Nós emperò siam prests e apperellats de fer per vós semblants coses ho majors. Datum Maioricarum die XXIII aprilis anno a Nativitate Domini M CCC LV". (Arxiu Regne Mallorca, Lletres Comunes AH 15 f. 70v-71)

1355, 30 maig.- *"Al molt savi e molt honrat batle general de Catalunya e a qualsevol altra oficial al qual pertanyarà lo negoci dejús scrit. En Guillem de Lagostera, cavayler, conseylor del molt alt senyor nostre Rey d'Aragon e lochtenent de governador en lo Regna de Mallorques, salut eb tota prosperitat. Per tenor de les presents certificam la vostra saviesa que en Pere Fferrer, habitador de la ciutat de Gerona ha exposat novellament denant nós que a Sent Feliu de Guíxols és estada possada an Guillem de Vallicer, patró de leny, certa quantitat de cere, so és, sinch costals los quals lo demunt dit Pere Fferrer tramatia en Ramon Sabruguere notari de Gerona per lo dit leny lo qual per tal com aportava gra e altra vituale en lo Regna de Mallorques havie licència del dit Regna certa quantitata de cere qualsevol inibició en contrari feta no contrestant. Perquè com axí com demunt és espacificat la dita cere no sia estada treta del Regna de Mallorques amagadament ni fortiva ans per la manera e per la rahó demunt dita. Emperamor de assò vos requirim de part del demunt dit senyor Rey e de la nostra efectuosament vos pregam que en subcidi de justícia de present fassats retra e deliurar los demunt dits sinch costals de cera al demunt dit Ramon Sabruguera o ha hom per el axí com a ver senyor de quells, oferins-nos fer per vós semblants coses e molt majors. Datum in Civitate Maioricarum Tricesima die madii anno a Nativitate Domini M CCCL quinto". (ARM Lletres Comunes AH 15 f. 91-91v).*

1358, 16 maig.- El rei Pere, en contemplació del Rd. Nicolau (Rossell) cardenal d'Aragó, volent fer gràcies i favors a

Jaume de Fornells habitador de Sant Feliu de Guíxols, nebot del cardenal, li absol el lluïisme o foriscapis procedents de la venda de dos albergs que té a la Ciutat de Mallorca i que fan dos morabetins censals anuals; amb la condició que la venda tingui lloc dins un any. (ACA Majoricarum reg. 1.419 f. 44)

1361, 7 juliol.- Guillem Banyes, guardià del port de Sant Feliu de Guíxols, comunica al governador de Mallorca que Pere Oliver mercader “de Aredo” (Vall d’Aro) de la diòcesi de Girona, ha descarregat en el port de Sant Feliu 300 fustes de ballesta que va treure de la Ciutat de Mallorca per portar a Catalunya. (ARM AH 25 f. 59v).

1364, 30 setembre.- Magdalena donzella filla de Tomàs Rossell difunt ciutadà de Mallorca, nomena procurador Jaume Fornells habitador del lloc de Sant Feliu de Guíxols, perquè reclami a Guiu bisbe de Porto (Roma), Guillem del títol de Santa Maria, Roginald del títol de Sant Adrià diaca cardenal, marmessors, i a fra Jordi (Gregori) bisbe de Marrocs, Guillem bisbe d’Urgell, i fra Joan Gomir de l’orde dels predicadors, executors del testament de fra Nicolau Rossell del títol de Sant Sixt, cardenal, el seu oncle, aquelles 1.500 lliures d’or mallorquines de Guillem Pont mercader procurador de dit cardenal tenia en comanda de Guillem Font difunt.

– Fra Guillem Llobet de l’orde dels predicadors del convent de Mallorca, lector de la Seu, nomena procurador Jaume de Fornells de Sant Feliu de Guíxols, perquè reclami als sobredits marmessors els llegats fets per dit cardenal Rossell difunt.

2 octubre.- Nicolau Rossell canonge de la Seu de Mallorca nomena procurador Jaume de Fornells de Sant Feliu de Guíxols “*consobrinum germanum meum*”, perquè reclami a la cambra del Papa aquelles 56 lliures mallorquines i són en compensació d’aquells 500 florins d’or que dit cardenal fra Nicolau Rossell, oncle patern, va prestar al Papa Innocenci en ajuda de la guerra de Lombardia. (ARM notari Andreu Plandolit P-141 f. 20-23)

1365, 24 octubre.- La Procuració Reial mallorquina rep 7 lliures de composició pecuniària de Guillemó Nadalet mariner del Bisbat de Girona “*delat de resistència e invasió feta contra en Paschalet saig de la Cort reyal de Mallorques*”. Fou condem-

nat pel governador a perdre el puny o pagar 25 lliures; però després de la sentència fou “mitigada e adolzada” a pregàries d’honorables persones. (ARM RP 3.799 f. 112)

1372, 10 setembre.- Guillem Pati de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d’una coca anomenada Sant Antoni, ara estant en el port de Mallorca, lloga i nolieja a Joan Domingues de Puçol la dita coca apta per navegar amb 8 persones, amb 40 bótes, per anar al Puig de València i carregar de vi. Pagarà per nòlits 20 sous per cada bóta de vi.

– Dit Domingues mercader reconeix tenir en comanda d’Antoni Ros de Sant Feliu de Guíxols 77 lliures, per diverses mercaderies. (ACM notari Pere Olives nº 14.726 s.f.)

1374, 17 abril.- Llicència a Jaume Florentí, ciutadà de Mallorca, patró de coca, pugui anar a Sant Feliu a descarregar, i després a Sicília per portar blat a Mallorca. (ARM Guiatges 3 f. 8v)

22 novembre.- Llicència a Jordi Rovira, mercader de Palafrugell, pugui treure de Mallorca 15 quintars de ferro per portar a Sant Feliu de Guíxols. (Id f. 18)

1375, 5 novembre.- Llicència a Joan de Vilanova prevere, perquè pugui treure de Mallorca i portar a Catalunya un quintar de figues seques (ARM Guiatges 3 f. 31)

1376, 24 gener.- Llicència a Fra Berenguer Batle, de l’orde de Sant Joan de Jerusalem, perquè pugui treure de la Ciutat de Mallorca i portar a Catalunya 6 quintars de figues seques. (f. 38v).

1376, 5 juny.- Llicència a Jaume Castanya per treure de Mallorca i portar a Girona un quintar de formatges de Mallorca (f. 55)

1376, 23 agost.- Llicència a fra Jaume de Casadavall de l’orde dels predicadors, pugui treure de Mallorca dos quintars i una rova de formatges i un quintar de dàtils per portar a Castelló d’Empúries. (Id f. 92 v)

Llicència a Pere Bonell de Vic pugui treure de Mallorca dos falcons. (f. 120).

1376, 28 juny.- Llicència a Francesc Margarit, mariner de Palamós, perquè pugui treure de Mallorca i portar a Catalunya 20 quintars de formatges de Sicília (f. 61v)

1376, 16 setembre.- Llicència a Jaume Bru per treure 20 formatges de la terra i portar-los a Girona (f.93v)

1377, 8 gener.- Llicència a Pere Serra de Girona per treure de Mallorca 50 fustes de Ballesta i portar-les a Girona (f.98)

1385, 25 maig.- Llicència a Dalmau Vilar de Girona pugui treure de Mallorca 12 barrils de sardina i un quintar de formatge de la terra per portar a Girona. (ARM Guiatges 4 f. 8)

1385, 24 agost.- Llicència a Pere Sabrià pugui treure de Mallorca dos falcons per portar a Girona. (id. f 32)

1386, 17 octubre.- Llicència a Bernat Creus, patró de llenys de bandes, de Sant Feliu, pugui treure de Mallorca per portar a Sant Feliu, 150 fustes de ballestes per fer ballestes. (ARM Guiatges 4 f. 83 v).

1386, 20 octubre.- Antoni Garau, oriünd del lloc de Palamós, diòcesi de Girona, ven a Angelina viuda de Berenguer Gonyalons de Montuiri un esclau búlgar, anomenat Jordi, per preu de 65 lliures. D'altra banda ven a Joan de Tagamanent, donzell de Mallorca, un esclau búlgar anomenat Toder per preu de 65 lliures. (ARM Andreu Plandolit P-143 f. 191v i 193v).

1387, 15 gener.- Llicència a Francesc Roig, patró de lleny de Sant Feliu de Guíxols, pugui treure de Mallorca 100 gerres d'oli. (Id. f. 90)

1386, 27 octubre.- Nicolau Ribot, patró de lleny habitador de Sant Feliu de Guíxols, reconeix que Mateu Petro mestre d'aixa de Mallorca li ha pagat 20 lliures d'aquelles 40 que devia a Bernat Barceló alias Fonollar, de Palamós, preu de 4 lliures censals. (ARM Andreu Plandolit P-143 f. 198v).

1391, 27 juliol.- Pere Mas mercader, fill de Jaume, de la diòcesi de Girona, del lloc de Sant Feliu de Guíxols, nomena procurador Jordi Julià mercader ciutadà de Mallorca, perquè reclami deutes i també vendre mercaderies i béns de les parts de Catalunya. (ACM notari Mateu Salzet nº 14.719 f. 160).

1393, 8 agost.- Llicència a Nicolau de Nalba de Sant Feliu, patró de barca descoberta, per anar a dita vila. No porta tonsura. (ARM Guiatges 5 f. 3v)

22 octubre.- Llicència a dit patró per anar a València. (Id f. 15)

22 novembre.- Llicència a Jaume Ferrer de Sant Feliu de Guíxols, patró de lleny de bandes, per anar a Barcelona. (Id f. 16)

26 novembre.- Llicència a Guillem Andreu de Sant Feliu, patró de barba descoberta, per anar a València. (Id f. 16v)

20 desembre.- Llicència a Antoni Darro, patró de lleny de Sant Feliu per anar a Barcelona. (Id f. 19v)

1393, 7 novembre.- Des de la Cúria de Governació de Mallorca es concedeix llicència a Bartomeu Pla de Lloret, patró de barca descoberta, per anar a València (ARM Guiatges 5 f. 14)

1393, 17 novembre.- Es concedeix semblant llicència a Antoni Col de Lloret, patró de barca descoberta, per anar a València (Id. f. 15)

1393, 30 desembre.- Llicència a Miquel Garrofer de Blanes, patró de barca descoberta, per anar a València (Id. f. 20v)

1394, 17 agost.- Llicència a Jaume Ros de Girona per sortir de Mallorca. (Id. f. 48v)

1394, 27 agost.- El governador de Mallorca notifica al batle de Sóller permeti sortir del seu port Dalmau Ses Cases sa muller Francesca i 3 fills per anar a Girona. (Id f. 52)

1395, 5 octubre.- Llicència a Pere Barnès, gironí, per anar a Barcelona (f. 87).

1396, 28 març.- Llicència a Pere Artés, boter de Mallorca, pugui treure de l'illa per portar a Sant Feliu de Guíxols 2 quintars i mig de sagí. (Id. f. 105)

1402, 28 febrer.- Llicència a Jaume Castanya, mercader, pugui treure de Mallorca 8 barrils d'alatxa per portar a Sant

Feliu de Guíxols, en la barca de Pere Salvador. (ARM Guiatges 6 f. 53)

1405, 27 abril.- Abram Sciquilli, jueu mercader ciutadà de Mallorca, reconeix a Pere Perull, patró de lleny habitador de Sant Feliu de Guíxols, que ha pagat 9 dobles d'or fi que Masi Benistanti sicilià de Tràpena ho devia segons escriptura judicial feta a la Cúria del Consolat de Mallorca. (ARM Antoni Contestí C-77 f. 110).

1408, 5 gener.- Jaume Calvet de la vila de Perpinyà, reconeix deure a Bernat Maig patró de coca de la vila de Lloret, 176 lliurs, 13 sous i 4 diners, moneda mallorquina, per resta del noliejament del viatge fet de Saragossa i Bruchola a Mallorca. (ARM Antoni Contestí C-66 f.2)

24 gener.- Bernat Maig, patró de coca de Lloret, bisbat de Girona, nomena procurador Mateu Corita escrivà oriünd de Saragossa, perquè reclami a la Universitat de Mallorca el que deu del transport de 114 quarteres de blat, descarregat en el moll de la Ciutat. (Id. f. 6v)

8 juny.- Bernat Maig de Lloret, patró de la coca de 3 timons, anomenada Sant Antoni i Santa Cristina, ara estant al moll de Mallorca, reconeix que Joan Morello mercader ciutadà de Mallorca, ha pagat 328 lliures i 10 sous mallorquins del viatge fet segons contracte de 12 desembre 1407 (Id f. 32)

6 setembre.- Llicència a Francesc Pati, patró de nau de Sant Feliu de Guixols, pugui navegar cap a Tunis, terra de Barbaria, el qual ha promès no treurà de Mallorca jueus conversos. (Id f. 111)

1411, 20 gener.- Bartomeu Espanyol, mercader ciutadà de Mallorca, en nom propi i del seu pare difunt Pere Espanyol, batle i procurador de l'abat de Sant Feliu de Guíxols a Mallorca i arrendador dels fruits que li pertanyen, nomena procurador Joan Lloret prevere per a reclamar deutes, substituïnt el prior de Cartoixa que abans era procurador. (ARM Antoni Contestí C-64 f.3)

1410, 28 gener.- Llicència a Pere Domènec, patró de barca, pugui anar a Sant Feliu i a Cotlliure. (ARM Guiatges 7 f. 102).

1414, 12 novembre.- Llicència a Jaume Castanya, mercader de Mallorca, pugui portar a Sant Feliu de Guíxols 221 fustes de ballesta. (Id f. 158v).

20 novembre.- Llicència a Antoni Planella de Sant Feliu de Guíxols, patró de nau, pugui anar a Bona, terra de sarraïns. (Id f. 159).

1413, 2 maig.- Esteve Moll, mariner de Torrella de Montgrí i Pere Ribes mariner de Palamós, nomenen procurador Perpinyà Forsor, pescador de Mallorca, per a reclamar deutes. Testimonis: Pere Marata patró de barca de Lloret i altres. (ARM C-64 f. 168)

3 maig.- Lloguer de la nau de Bernat Vidal i Bernat Ferrer de Sant Feliu de Guíxols, per al viatge de Bogia, Alcoll i altres llocs, segons és contingut a una nota (que no hi és). Id. f. 168v)

15 juny.- Nicolau Pelegrí, patró de nau habitador de Sant Feliu de Guíxols, nomena procurador Mateu Riuclar, notari de Mallorca, perquè actuï en les seves causes i qüestions. (Id f. 179v).

1416, 21 març.- El governador de Mallorca certifica a Pere de Plegamans, batlle de Sant Feliu de Guíxols, que Nicolau Roca, patró de barca, ha arribat al port de Mallorca. (ARM AH 94 f. 46v)

1417, 25 març.- Joan Mercader, batle general del Regne de València, notifica al batle de la Ciutat de Mallorca que Nicolau Roca, patró de coca de Sant Feliu de Guíxols, ha descarregat en el Grau de València 3 caixes i un cabàs plenes de clavó (clavell o clau) que havia carregat a Mallorca. (Full solt, certificador de l'original. (ARM Guiatges 7 f. 171).

1417, 10 desembre.- Llorenç Laudrich, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una nau anomenada Santa Maria, ara estant en el port de Mallorca, reconeix deure a Bastià de Bartolo, mercader ciutadà de Mallorca, 100 lliures pel viatge que ha de fer i pagarà dita moneda dins un mes després que la nau que patroneja Bernat Bru torni al port de Mallorca des d'Eivissa. (ARM Antoni Contestí C-65 f. 126)

1418, 25 febrer.- Nicolau Roca veí de la vila de Sant Feliu de Guíxols, patró de barca, procurador de Joan de Portogaleta hostaler del Grau de València, nomena procurador Miquel Sabater, mercader de Mallorca, perquè reclami el que és degut a dit Joan de Portogaleta del preu de la nau de Martí Sabó, venuda pels cònsols de la Mar de Mallorca, a instància de creditors. (ARM Antoni Contestí C-65 f. 142).

1418, 29 desembre.- Bernat Ferrer habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una coca de 3 timons anomenada Sant Antoni i Sant Nicolau, ara estant en el port de Mallorca, lloga a Pere Pardo mercader la nau per preu de 150 lliures pel viatge que ha de fer a Ona i Orà. (ARM Antoni Contestí C-67 f. 2)

1419, 7 abril.- Pere Rovira oriünd de la vila de Sant Feliu de Guíxols, procurador del seu germà Nicolau Rovira que fou patró d'una nau d'una coberta anomenada Santa Maria i Sant Antoni, reconeix que Bartomeu de Vessa, escrivà de la nau, ha passat comptes de l'administració. (ARM Antoni Contestí C-67 f. 23). Altre, en què reconeix que Gabriel de Montfalcó, escrivà que fou de la nau, també ha retut comptes. (Id f. 36)

1419, 27 juliol.- Llicència a Bernat Ferrer, patró de coca de Sant Feliu de Guíxols, pugui navegar a Cercell (Cherchell), terra de sarraïns. (ARM, Guiatges, 7, f. 206v).

1419, 28 juliol.- Francesc Oller, escrivà de la nau del venerable Antoni Pujades, habitador de Sant Feliu de Guíxols, ven a Pere de Pacs, ciutadà de Mallorca, un esclau tartre de 22 anys d'edat, anomenat Martí per preu de 72 lliures; i promet respondre del "*morbo caduco*", oradura i pixar al llit. (ARM Antoni Contestí C-67 f.46)

Antoni Pujades, patró de nau, habitador de Sant Feliu de Guíxols, i Francesc Oller, escrivà de la nau, venen a Franquesquina muller de Guillem Mairata, ciutadà de Mallorca, una esclava búlgara, de 18 anys d'edat, anomenada Maria, per preu de 91 lliures; i prometen respondre de "*morbo caduco*", oradura, pixar al llit i de menstruació. (Id. f 46v)

19 setembre.- Nicolau Rovira, patró de nau, habitador de Sant Feliu de Guíxols, reconeix deure a Daniel Pardo, mercader ciutadà de Mallorca, 12 lliures que és el preu de 15 quarteres de blat, a raó de 16 sous la quartera. (Id. f. 66)

6 novembre.- Nicolau Rovira, habitador de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una nau d'una coberta anomenada Maria i Sant Antoni, ara estant al port de Mallorca, nolieja la nau a Jordi Miró i Gabriel Vidal, noliejadors d'Alger, segons la nota (que no hi és). (Id f. 72v)

1419, 2 setembre.- Llicència a Joan Serç, patró de coca, de la diòcesi de Girona, per anar a Atenes. Ha promès que no treurà conversos de Mallorca. (ARM Guiatge 7 f. 207v).

1420, 18 gener.- Pere Cunill del lloc de Sant Feliu de Guíxols, patró de certa barca venint de València, promet que dins 15 dies del mes de març certificarà de la tornada. Dia 24 de febrer presentarà certificació del batle general de Catalunya. (ARM AH 423 f. 4v)

1421, 13 abril.- Pere Duran, fill de Guillem difunt, de Sant Feliu de Guíxols, major de 17 anys, es col·loca amb Jaume Climent, pescador de la Ciutat de Mallorca, perquè li ensenyi l'ofici de pescador durant dos anys; el tindrà bo i malalt, proveït de menjar i beure, cada any li donarà 8 lliures pel seu salari. (ARM notari Vicenç Verger V-6 f. 31)

1425, 22 març.- Struch Xibilí, jueu mercader ciutadà de Mallorca, assegura a Jaume Castanya, mercader, 200 lliures sobre tàrtar i canamàs carregat a Cotlliure per Joan Chalcer o Joan Valona botiguer, en la barca d'Antoni Roca de Cotlliure i sobre mel i olles (¿) carregat a Roses i altes mercaderies carregades a Sant Feliu de Guíxols per Cristòfol Castanya, dins la dita barca per portar a Mallorca. (ARM Antoni Contestí C-78 f. 39v)

31 març.- La nau de dit Antoni Roca es trobava ja a Mallorca i és llogada per fer un viatge a Alger. (f. 46v). Després tornà a Mallorca. (f. 51)

18 abril.- Struch Xibilí, jueu mercader ciutadà de Mallorca, assegura a Romeu Bricas mercader, 50 lliures sobre 4 costals de cera carregat en la barca de Pere Esteve per vendre a

Cotlliure, però primer ha d'anar a Sant Feliu de Guíxols on estarà alguns dies. (Id. f. 60)

17 juliol.- Frederic de Nigro ciutadà de Mallorca, capità de balener que ara es construeix a la ribera de Sant Feliu de Guíxols, anomenat Santa Maria, i Bartomeu Palau patró del balener; reconeixen a Jaume Pomar de València en nom de Pere de Roses, ha entregat 100 lliures per a la construcció de dit balener del qual dit Rodes és personer. (Id. f. 111v)

1424, 14 febrer.- Guillem Valentí, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, parçoner i senyor d'una quarta part d'una coca de 3 timons, anomenada Sant Elm, ara estant en el port de Mallorca, ven aquesta quarta part de Bonanat Blanc, mercader de València que ja té les altres 3 parts, amb les eixàrcies i forniments, per preu de 22 lliures i 10 sous, moneda mallorquina. (ARM notari Antoni Contestí C-68 f. 20)

1427, 26 maig.- Joan Arnau de Cadaqués i Joan Tió de Blanes, patrons d'una coca de 3 timons anomenada Sant Antoni, ara estant en el port de Mallorca, la lloguen a Guillem Bramonga mercader per anar a Eivissa per carregar de sal i pagaran de nòlits, per cada modí de sal, 100 sous genovesos. (ARM Antoni Contestí C-80 f. 254). Més, reconeixen deure a dit Bramonga 33 lliures per una càrrega de cera. Ha de carregar sal a Eivissa per portar a Gènova. (f. 258v)

12 agost.- Struch Xibilí, jueu mercader de Mallorca assegura a Joan Terriola mercader 200 lliures sobre cera i llana carregada en la nau d'Antoni Pujades de Sant Feliu de Guíxols, per vendre a Pisa. Altres 6 assegurances sobre aquest viatge. (Id. f. 308v).

9 desembre.- Daniel Pardo, mercader de Mallorca en nom propi i del seu germà Pau Pardo, també mercader, assegura a Jaume Castanya, mercader, 300 lliures sobre canamàs, fil de Borgunya, ferro, vi, ordi, mel i fruita carregat a Roses i a Sant Feliu de Guíxols, en la barca de Joan Reynés de Cotlliure per portar a Mallorca. (Id. f. 376v).

1427, 30 agost.- Antoni Pujada, habitador de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una nau d'una coberta i un timó,

anomenada Santa Maria i Sant Joan ara estant en el port de Mallorca, reconeix deure a Huguet Febrer nadiu de Castelló d'Empúries ara treballant mercantívolment a Mallorca, 120 lliures entregades pel salari dels mariners i despeses de l'expedició a Eivissa, després anirà a Maó i després a Horna. (ARM notari Antoni Contestí C-80 f. 314v). Abans, dia 17 juliol, havia fet noliejament a Antoni de Quint mercader. (id. f. 292v).

1428, 3 juliol.- Amb motiu de noliejament d'Antoni Pujada, habitador de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una nau d'una coberta i un timó anomenada Santa Maria i Sant Joan, fet a Antoni Quint, mercader de Mallorca per al viatge d'Eivissa i després a Maó, Liorna, fet el 17 juliol 1427, han sorgit qüestions i raonaments. Ho volen compondre i són elegits Bernat Desclapers i Galceran Gomila, mercaders, en àrbitres i amigables componedors. (ARM Antoni Contestí C-56 f. 117v).

1429, 15 gener.- Pere Morench, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una coca de tres timons, anomenada Sant Antoni, ara estant al port de Mallorca, lloga la coca segons el bon ús de la mar, a Pau Pardo, mercader ciutadà de Mallorca, fornida d'àncores, veles i altres eixàrcies i marinada de 7 persones, per anar a Eivissa, després a Maó i Gènova; per preu de 225 lliures. (ARM Antoni Contestí C-58 f. 9v)

1432, 24 d'abril.- Pere Mosquer, mercader, nadiu de la ciutat de Girona, assegura a Lluís i Gabriel Benviure mercaders de Mallorca, per Gaspar de Cardona mercader de Barcelona, 50 lliures mallorquines sobre 44 bótes de vi de malvasia, carregades a Gandia en la nau d'Antoni Oloerga de Palamós, i sobre sucre, espícies, cotó, sofre i altres mercaderies carregades a Saragossa de Sicília per vendre a Alexandria. (ARM Antoni Contestí C-60 f. 83v).

23 desembre.- Joan de Sales, mercader ciutadà de Mallorca, assegura a Bernat Miquel mercader per Guillem Banyils mercader nadiu de Girona, 100 lliures mallorquines sobre 20 draps carregats en el port de Sant Feliu de Guíxols o en la platja de Barcelona, per vendre a Mallorca. (Id. f. 278)

1432, 7 juny.- Joan Cifro, patró de coca, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, nomena procurador Joan Garriga, ciutadà de Mallorca, perquè reclami deutes tant en la Ciutat com en el Regne de Mallorca. (ARM Antoni Contestí C-60 f. 105v)

1433, 16 gener.- Pau Pardo, mercader ciutadà de Mallorca, assegura a Guillem Banyils, mercader nadiu de Girona, 100 lliures mallorquines sobre 4 bales i un baló de draps, 12 sacs de pastells, 15 sacs d'avellanes, un baló d'estany, 150 dotzenes de suros i una caixa amb robes, carregat per Joan Ramon en el port de la vila de Sant Feliu de Guíxols, dins la coca d'en Sureda per vendre a Mallorca. Joan Pallars mercader de Barcelona assegura 100 lliures sobre aquest viatge. (ARM Antoni Contestí C-61 f. 14)

5 març.- Pau Pardo mercader ciutadà de Mallorca, assegura a Tadeo de Angelo, mercader florentí habitador de Mallorca, per Francesc Fabra i Antoni Esgleyes mercaders de Perpinyà, 200 lliures mallorquines sobre 16 costals de cera carregat a Mallorca en la coca de Pere Vilar de Sant Feliu per vendre a Cotlliure. Altres dues assegurances de 100 lliures i dues de 200 lliures. (Id. f. 44 i 44v)

13 març.- Instrument de noliejament fet de Joan Scifro de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una coca de 3 timons anomenada Sant Antoni, ara estant en el port de Mallorca, a Jaufredo Italiano, mercader genovès, per al viatge d'Eivissa i Gènova, per 150 florins. (Id. f. 53v)

20 març.- Pau Pardo, mercader ciutadà de Mallorca, assegura a Pere Antoni Monzoli, mercader florentí, 40 lliures mallorquines sobre 9 gerres plenes d'orxella carregades a Mallorca amb senyal de Bernat Portal dins la coca de Pere Vilar (de Sant Feliu) per vendre a Cotlliure. (f. 55v)

6 abril.- Jaume de Pacs mercader assegura a Pere Monzoli mercader florentí 75 lliures sobre 2 costals de cera carregats en la coca de Pere Vilar per vendre a Cotlliure. (Id. f. 68)

25 agost.- Joan Estanyol habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una nau d'una coberta i un

timó anomenada Sant Esperit i Sant Nicolau, ara estant al port de Mallorca, reconeix deure a Francesc Salom, mercader de Barcelona, 165 lliures mallorquines. (Id. f. 200)

1433, 30 agost.- Joan Estanyol, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, patró de nau, nomena procurador Joan Bartomeu, mercader de Mallorca, perquè reclami deutes. (ARM notari Bernat Sala S-28 f. 41v)

1433, 15 setembre.- Antoni Torres, mestre d'aixa habitador de la parròquia de Sant Feliu de Guíxols, ven a Guillem Sala, ciutadà de Mallorca, una esclava de nació xarquesa, de 22 anys d'edat, anomenada Gingibe, per preu de 103 lliures. (ARM Antoni Contestí C-61 f. 209v)

1438, 7 abril.- Joan Ferrer, mestre d'aixa habitador de la parròquia de Sant Feliu de Guíxols, nomena procurador Francesc Adreny, barber ciutadà de Mallorca, perquè reclami 6 lliures, 9 sous i 10 diners, moneda barcelonina, que li deu Salvador Vidal mariner barceloní que a la vegada ho reclamà a Joan Bartomeu, mercader de Mallorca, que a la vegada ho reclamà a Bernat de Requesens cavaller. (ARM Antoni Contestí C-63 f. 42)

1439, 12 de gener.- Francesc Espital, patró de nau, del lloc de Sant Feliu de Guíxols, ara estant al port de Mallorca, ven a Lluís Prats, draper ciutadà, un esclau sarraí, anomenat Haamet, de 28 anys d'edat, per preu de 57 lliures reials de Mallorca. (ARM Gabriel Abeyar A-87 f.5)

1439, 3 desembre.- Antoni Sureda de Sant Feliu de Guíxols, patró de barca, nomena procurador Antoni Johanals, mercader de dita Vila, perquè reclami deutes. (ARM Genís Mianes M-131 f. 111)

1442, 16 agost.- Joan de Tràpena, mariner habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, ven a Jaume Sabater, mercader de Mallorca, un esclau búlgar de 25 anys d'edat, anomenat Nicolau, per preu de 81 lliures. (ARM Bernat Sala S-29 f. 335v).

1448, 20 juny.- Antoni Ros, mariner de la vila de Sant Feliu de Guíxols, ven a Antoni Sastre, mercader, 2 esclaus

turcs, de 35 anys d'edat, un anomenat Alí, l'altre Seni, per preu de 115 lliures. (ARM Bernat Contestí C-106 f. 53v)

1448, 19 octubre.- Francesc Cams, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, patró d'una nau ara estant en el Port de Mallorca, ven a Jaume Cigala, mercader genovès, 30 "mines" de sal d'Eivissa segons mesura de la gabella de la sal de Gènova, per preu de 27 lliures genoveses, a raó de 18 sous cada mina. (ARM notari Bernat Contestí C-106 f. 96v)

1450, 18 febrer.- Antoni Madrenchs de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una nau d'un timó anomenada Santa Maria i Sant Nicolau, al port de Mallorca estant, la ven a Gabriel Pelegrí, preu 550 lliures. (ARM notari Joan Falcó F-109 f. 133v).

1451, 26 agost.- Nicolau Oger habitador de Sant Feliu, senyor i patró d'una caravel·la anomenada Santa Maria, ara estant en el port de la Ciutat de Mallorca, lloga la caravel·la a Bartomeu Miró i Pere Despí, mercaders de Mallorca, per 188 lliures mallorquines; farà un viatge a Alcoll, terra de sarraïns, carregant i descarregant mercaderies, ajudat per 10 mariners. (ARM notari Bernat Contestí C-105 f. 166v)

1451, 2 setembre.- Nicolau Oger, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'una caravel·la anomenada Santa Maria, ara estant en el port de Mallorca, ven a Albert de Culunya, ciutadà de València, un terç de la caravel·la, per preu de 233 florins, 3 sous i 8 diners, moneda de València, comptant els florins a raó de 11 sous. (ARM Andreu Boix B-81 f. 16)

1452, 18 gener.- Antoni Poli, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'un lleny de 3 timons anomenat Sant Elm i Sant Antoni, ara estant en el port de Mallorca, ven a Joan Bertran, Francesc Vilella i Lluís Benviure menor, mercaders, el dit lleny amb les eixàrcies i forniments, segons l'inventari que entrega, per preu de 390 lliures mallorquines. (Id f. 32v)

1452, 20 juny.- Pere Esteve patró de coca del lloc de Palamós, del regne de Catalunya, nomena procurador Gabriel

Janer cirurgia de Mallorca perquè reclami deutes. (ARM Nicolau Mianes M-219 f. 118)

1452.- La Procuració Reial de Mallorca paga 15 florins d'or d'Aragó que valen 13 lliures i 10 sous mallorquins a Bernat Oliver mercader de la vila de Sant Feliu de Guíxols, patró d'una nau de Francesc Espital, per raó de la detenció de la nau feta per manament del Rei per ço com Miquel Bru escrivà de la tresoreria reial anà als regnes de Ponent, ço és, a València i a Barcelona amb motiu dels mercaders que havien contractat amb els florentins que eren bandejats. (ARM RP 3.543 f. 78)

1452, 30 desembre.- Joan Despou, ciutadà de Mallorca, nomena procurador Lluís Mayol, apotecari habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, perquè reclami al noble senyor Martí Guerau de Cruïlles, 40 florins d'or d'Aragó prestats estant aquest senyor a Mallorca. (ARM notari Jordi Pastor P-331 f. 85)

1453, 20 febrer.- Antoni Duran mercader ciutadà de Mallorca reconeix a Pere Pujol, patró de lleny de la vila de Palamós, que té 100 lliures sobre 50 gerres plenes d'oli i 3 costals de lli carregats en dit lleny per portar a dita vila. (ARM Andreu Boix B-83 f.17v)

1453, 14 març.- Lluís Torroella, donzell de Mallorca, senyor i patró d'una nau anomenada l'Anunciata i Sant Miquel àlies dita la nau de l'Abat (de la Real), ven a Nicolau Vivot, donzell, la meitat de la nau, per preu de 2.700 lliures. (ARM Andreu Boix B-94 f. 156).

1453, 18 juny.- Joan Gifre de la vila de Sant Feliu de Guíxols, reconeix que Joan Millars li ha pagat 5 lliures i 17 sous i mig barcelonesos pel salari d'un mes i mig que va estar de mariner a la nau que era de Joan Canobio, genovès, la qual fou presa en el port de Roses. Vicenç Vives de Palamós reconeix haver rebut 10 florins d'or d'Aragó pel salari d'un mes i quatre dies. Pere Caner de Palamós ha rebut la mateixa quantitat (ARM Joan Castell C-180 f.39v).

1456, 21 febrer.- Nicolau Gener mercader de Mallorca, reconeix deure a Antoni Johanals mercader de Sant Feliu de

Guíxols, 65 lliures segons una sentència arbitral. (ARM Bernat Contestí C-125 f. 44)

3 març.- Antoni Johanals, mercader de Girona, nomena procurador Mateu Antich remolar de Mallorca, perquè reclami deutes. (Id. f. 53)

1456, 1 març.- Antoni de Juanals, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, reconeix tenir en comanda de Lluís Benviure major, mercader ciutadà de Mallorca, 177 lliures, 19 sous i 7 diners, convertides en lli, cera i cuiram tramès a dita vila. (ARM Andreu Boix B-87 f. 21)

1456, 11 agost.- Pere Botet, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, un dels jurats i procurador de l'Almoina de l'església instituïda per Pere Bisbal difunt, doctor en lleis, nomena procuradors substituïts Galceran Gener cavaller i Guillem Gifreu. (ARM Joan Falcó F-104 f. 86)

1456, 29 desembre.- Pere Fonollar, habitador del lloc de Sant Feliu de Guíxols, senyor i patró d'un lleny d'una coberta i de 3 timons anomenat Sant Antoni, ara estant en el moll del port de Mallorca, noliejia i lloga a Ramon Nicolau fill de Bernat Nicolau del castell d'Eivissa, per a dit Nicolau i Guillem Valls, mercader d'Eivissa, el dit lleny apte per navegar amb tots els aparells, 5 mariners i un macip. Anirà a carregar bótes a Eivissa i les portarà a Morvedre del regne de València i allà carregarà 70 bótes de vi. (ARM Bernat Contestí C-123 f.3v)

1458, 27 abril.- Capítols de noliejament (que es reproduïxen) que signa Huguet Bordils donzell del bisbat de Girona, senyor d'un balaner anomenat Sant Miquel, estant en el port de Mallorca, amb 4 mercaders mallorquins, per al viatge que s'ha de fer a Tenes, terra de sarraïns. (ARM Bernat Contestí C-120 f. 5v-7).

1458, 30 juliol.- Bernat Torroella, abat de Sant Feliu de Guíxols, nomena procurador Lluís Torroella, cavaller de Mallorca, el seu germà, perquè reclami censals, rèdits, llüïmes, agrers i altres drets que li pertanyen a la Ciutat i Regne de Mallorca. (ARM Andreu Boix B-89 f. 53v)

29 setembre.- Lluís Torrella, cavaller de Mallorca, mogut per la pietat fa la gràcia a Joan Torrella el seu esclau turc, que el servirà fidelment durant 6 anys i després serà franc i lliure. (id. f. 69)

1459, 2 gener.- Pasqual Delaranda biscaí de la vila de Tràpena, senyor i patró d'un balener anomenat Sant Antoni, ara estant en el port de Mallorca, i Martí Alfonso, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, personer del balener, venen a Pere Pardo mercader ciutadà de Mallorca, el balener amb les eixàrcies, veles, antenes i altres aparells i forniments, per preu de 350 lliures mallorquines. (Id B-91 f. 1)

24 juny.- Lluís Torroella que era patró de la nau dita de l'Abat, reconeix que el seu germà Pere Torroella ha pagat 75 ducats per raó del passatge del reverend Joan arquebisbe de Saragossa, des de Catalunya a Nàpols. (Id. f. 39)

16 agost.- Lluís Torroella, cavaller, procurador del reverend Bernat Torroella, abat de Sant Feliu de Guíxols, el seu germà, substitueix la procuradoria a favor de Miquel Talaman-tes perquè reclami a Guillem Scales, mercader de Barcelona, ara estant a Nàpols, 100 ducats deguts. (Id f. 47v)

1459, 13 novembre.- Lluís Torroella, cavaller, procurador del reverend senyor Bernat Torroella, abat de Sant Feliu de Guíxols, el seu germà substitueix la procuradoria a favor de Lluís Caneró perquè reclami deutes. (Id f. 69)

1459, 19 febrer.- Pere Pujol, patró de balener, habitador de la vila de Palamós, reconeix a Ramon Peris, mercader de València, que li ha pagat 70 lliures, moneda mallorquina, preu d'un esclau bord negre, de 15 anys d'edat, anomenat Joan. (ARM Bernat Contestí C-120 f. 65).

1459, 23 maig.- Huguet Bordils ven el seu balaner a Cosme de Bernes de Niça, per preu de 1.000 lliures. (Id. f. 86v-87).

1459, 28 novembre.- Assegurança de 70 lliures sobre 20 càrregues de pastel carregat a Sant Feliu de Guíxols en el lleny d'En Oliva, per portar a Mallorca (AHPB Antoni Vilanova 18 f. 133)

1460, 21 març.- Lluís de Torroella cavaller procurador del Rd. Abat de Sant Feliu de Guíxols el seu germà, té qüestió amb Antoni Parera prevere que durant 8 anys ha exercit de procurador i administrador dels drets pertanyents a l'Abat a Mallorca, i són elegits àrbitres i amiables componedors Andreu Boix notari i Pere Miquel mercader.

- Dit Lluís Torroella reconeix que dir Parera ha pagat 40 lliures en què ha estat condemnat per sentència arbitral.

- Dit Torroella substitueix la procuradoria a favor de Joan Mir notari de Sóller, perquè reclami deutes deguts a l'Abat.

- Dit Torrella nomena procurador Pere Miquel mercader, domèstic seu. (ARM Rafael Parera - Pere Segura P-304 f. 28v-29v)

1460, 27 octubre.- Pere Moller de la vila de Blanes, senyor i patró d'un balener anomenat Santa Maria i Sant Pere, era estant en el port de Mallorca, i Pere de Pau, mercader de Mallorca, escarader del balener, passen comptes. (Andreu Boix B-92 f. 72)

1460, 30 desembre.- Constituït a la Cúria de la Governació de Mallorca Francesc Pati patró de barca habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, promet que d'aquí a la festa de Pasqua haurà presentat els comptes del negoci que tenia contractat amb Mateu Antich, ara pres captiu a Barbaria. (ARM AH 500 f. 3)

1463, 1 març.- Antoni Planella, patró de llaüt, Joan Oms i Pere Creus mariners, tots de la vila de Sant Feliu de Guíxols, presten jurament i prometen que partint de Mallorca aniran a Menorca "*e allí carregaran de formatges e parting de Menorcha iran dreta via a Copliure hiran e pendran lur viatge per terres qui sien obedients a la Magestat del senyor Rey*". (Sense dubte fa al·lusió a l'alçament contra Joan II). (ARM AH 502 f. 47)

1464, 11 febrer.- Francesc Pati, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, senyor d'un lleny de 3 timons patronejat per Jordi Artés, boter ciutadà de Mallorca, reconeixen deure a Lluís Benviure, mercader ciutadà de Mallorca, 14 lliures i 5 sous, preu d'eixàrcies i diners comptants que els ha

entregat per l'expedició o viatge a Alguer de Sardenya. (ARM Bernat Contestí C-113 f. 36).

1466, 19 maig.- Beatriu Carbonella que també és anomenada Isabel Carbonella de la ciutat de València, ara habitadora de la Ciutat de Mallorca, reconeix deure a Joan Gifre mariner de la vila de Sant Feliu 50 lliures per 9 ducats venecians pagades a Càller pel seu rescat quan hi era presa. (ARM Joan Castell C-143 f. 25)

25 maig.- Isabel Carbonella de València i Isabel Carbonella viuda d'Antoni Carbonell, mare de dita Isabel, ara residents de Mallorca, reconeixen deure a Jaume Ferrandez, mercader valencià 28 florins i mig d'or fi prestats i que han estat entregats a Joan Cifre mariner de la vila de Sant Feliu.

- Joan Gifre, mariner de la vila de Sant Feliu, ara habitador de Mallorca, nomena procurador Pere Miquel, mercader de Mallorca, perquè reclami deutes. (Id f. 27v.)

1469, març.- Antoni Sastre mariner de Sant Feliu de Guíxols ha d'anar a un viatge a Barbaria en la nau patronejada per Galceran de Santàngel, ciutadà de Mallorca, i ha rebut de Lluís Pardo mercader 21 lliures i 14 sous pel salari d'aquest viatge. (ARM Bernat Contestí C-114 f. 56v)

1469, 26 abril.- El rei Joan mana que dels fruits i rendes que rep a Mallorca l'abat de Sant Feliu de Guíxols, sien pagades 108 lliures barceloneses al Bisbe de Girona. (ARM LR 72 f. 49).

1469, 3 maig.- Pere Esteve, mariner habitador del lloc de Sant Feliu de Guíxols, reconeix deure a Joan Bartomeu, mercader ciutadà de Mallorca, 77 dobles i mitja que valen 116 lliures i 5 sous mallorquins, a raó de 30 sous cada dobla, i resten a pagar d'aquelles 140 dobles, preu del seu rescat essent captiu en el lloc d'Alger, terra de sarraïns. (ARM notari Bernat Contestí C-144 f. 92v).

1470, 8 octubre.- El rei Joan notifica als jurats de la Ciutat i Regne de Mallorques que ha rebut la seva carta de dia 24 passat *"e responent a aquella nós som contents per sguard de aqueix Regne que dat orda en lo enfortiment e provisió de la*

vila e port de Cadequers farem discórrer per les ylles nostres naus segons scrivim". "E per quant de aquex Regne com sabeu són anats CC hòmens en la empresa del dit Cadaqués, los quals, segons és de rahó, se'n volen tornar, vos pregam e encarregam quant dir podem que treballeu e doneu orde que de aquexa Ciutat e Regne hi vaien de continent cent hòmens bé armats e disposats per al mester qui stiguen allà almenys per temps de sis mesos compertint-ni altres car en aquest endemig nós hi provehirem. E som contents aquells se pagan de qualsevol peccúnies e emoluments nostres de aquexa Ciutat e Regne". (ARM Lletres Missives AH 680 f. 65).

1470, 15 novembre.- Els jurats del Regne de Mallorca contesten a la carta del Rei, dient que faran el que sia possible per trametre homes armats, malgrat la penúria del Regne.

1470, 18 novembre.- Carta de Joan de Vilamarí capità general del Rei als jurats de la Ciutat i Regne de Mallorca, notificant haver rebut "*lo socorrimt de cent hòmens*" i continua dient "*com los enemichs sien augmentats en número de Mil e cinchcents o poch més e jatsia ab la molta artallaria que tenien en cars se trobassen qualsque Mil ens haguessen endarrocat tota la meytat dels murs e menes de la vila devant lo siti que tenien més ara han circuït a dos parts la vila e lo port a dos parts que és difficilimo poder-se entrar ne socórrer la vila. Perquè pus sabeu e veheu quant en la conservació de aquella ca a l'estat de la Magestat del senyor Rey, ara és hora axí com scriu al spectable lochtinent general de aquex regne fer més de poder trametent de continent les dos naus e altres que aquí se tròpien en què vinguen Mil hòmens o més si més sa pot fer ab les vitualles que necessari seran e açò sens hun punt de dilació com la nau d'en Setantí, lo balaber del Papa e quatre altres balaners sian al port de Senct Feliu per venir entrar en aquest port e asitiar aquesta vila per mar e per terra que la major fiança que yo tinch és de aquexa Ciutat e Regne més que de la Majestat del Senyor Rey com de Cathalunya no hona haüt fins ací sinó XXXV hòmens...*" (Id. f. 66-67)

1471, 27 març.- Joan Ferrer servidor del magnífic Joan de Vilamarí, capità general de l'armada reial, havia de rebre,

per assignació del rei Joan, les rendes que acostumava rebre a Mallorca l'abat de Sant Feliu de Guíxols. (ARM LR 73 f. 39).

1472, 27 abril.- La Procuració Reial de Mallorca paga 44 lliures, 8 sous i 2 diners a Joan Servià, patró de llaüt, amb 6 homes, "*per la anada féu a Sant Feliu de Guíxols e a Roses portant lletres al senyor Rey per donar avís com la nau d'en Satan-tí de Barchinona era arribada sens arbre e molt desbaratada en lo port de Mahó, carregada de forment*".

- 9 maig.- Més paga 31 lliures i 10 sous a Joan Cantareno, patró de llaüt de Sant Feliu de Guíxols, del Principat de Catalunya, i són per nòlit fet pel senyor Francesc Salelles, també de Sant Feliu, per manament reial, amb 7 homes, per passar de Sant Feliu al present Regne amb lletres reials. (ARM RP 3.587 f. 79 v i 91).

1473, 11 gener.- Pere Maçana del lloc de Lloret de la costa de Catalunya, ciutadà de Mallorca, senyor i patró de la caravel·la anomenada Caterineta, surt en el port de Mallorca, lloga la caravel·la amb 11 persones entre mariners i fadrins, a Francí Despuig, mercader de la Ciutat de Mallorca, pel viatge que ha de fer; anirà a Eivissa on carregarà de sal, tornarà a Mallorca on podrà carregar 30 draps, després anirà a Nàpols a descaregar la sal i els draps. Dit Maçana donarà per cada modí de sal 3 ducats menys un quart (ARM Joan Castell C-171 f. 58)

1476, 19 març.- Joan Arnau calafat de Sant Feliu de Guíxols, reconeix haver rebut de Joan Castell notari ciutadà de Mallorca, 47 lliures i 10 sous, complement de 52 lliures que li devia Pere Miquel, mercader de Mallorca, i són per valor de 39 lliures barceloneses, del salari d'estar en la nau de dit Pere Miquel. (ARM Jordi Ramon R-562 f. 27v).

1476, 19 març.- Jaume Arnau calafat de la vila de Sant Feliu de Guíxols, confessa i reconeix haver rebut del discret Joan Castell notari de Mallorca, 47 lliures i 10 sous d'aquelles 52 lliures degudes per Pere Miquel mercader de Mallorca, difunt, del salari d'estar en la seva nau. (ARM Jordi Ramon R-562 f. 27v)

1476, 25 juny.- Jaume Arnau mariner del lloc de Guíxols (sic) nomena procurador Joan Arbona tender de Mallorca perquè reclami deutes censals. D'altra banda Antoni de Vi oriünd de Catalunya del lloc de Lloret nomena procurador Jaume Pla ferrer de Lloret perquè reclami deutes. (ARM notari Pere Moranta M-421 f. 52v-53)

1478, 3 març.- Nicolau Macià, notxer de nau, de la vila de Sant Feliu de Guíxols, ven a Francesc Bartomeu, ciutadà de Mallorca, un esclau cristià turc, anomenat Joan, de 22 anys d'edat, pel preu de 90 lliures. Dit esclau es féu cristià a la ciutat de Nàpols (ARM Joan Castell C-206 f. 221v).

1478, 5 maig.- Jaume Surís, de Lloret, del Principat de Catalunya, senyor i patró d'una caravel·la surta en el port de Mallorca, promet a Galceran ça Portella, mercader, que demà primer vinent anirà a Cala Manacor on carregarà 250 quarteres de blat i d'allà anirà a la platja del mar de Barcelona; pagarà per nòlit de cada quartera 16 diners, moneda de Barcelona (Id f. 115 i 244).

1479, 14 juny.- Els jurats del regne de Mallorca escriuen al Rei dient que sortint de Sardenya una caravel·la patronejada per Jaume Olomar de la vila de Sant Feliu, carregada de diverses mercaderies, ço és, cuirams formatges i vins grecs, essent a l'illa Rossa de Sardenya li sortí a l'encontre amb bandera reial, un balener de Joan Gentil de Palos patronejat pel patró Xixona de Gibraltar, i si bé tots eren de la mateixa bandera reial, robaren els béns, molts dels quals són de mercaders mallorquins. (ARM Lletres Missives AH 681 f. 77)

1481, 12 desembre.- Pere Pla mariner oriünd de Lloret del Principat de Catalunya, renuncia a favor del seu germà Bartomeu els drets de l'herència de sa mare Joana. (ARM Mateu Moranta M-586 f. 105v).

1481, 12 desembre.- Pere Pla mariner oriünd de Lloret del Principat de Catalunya, atenent que el seu pare Bartomeu Pla ha mort sense fer testament, renuncia a la part de l'herència que li toca a favor del seu germà Bartomeu Pla. (ARM Mateu Moranta M-586 f. 105v)

1484, 8 juny.- Antoni Macià mariner de Sant Feliu de Guíxols ven a Ferrer Rosselló d'Esporles un esclau sarraí anomenat Amet, de 25 anys d'edat, per preu de 64 lliures. (ARM Joan Castell C-205 f. 25)

1486, 24 octubre.- Pere Ferrer, oriünd de la vila de Sant Feliu de Guíxols, del Principat de Catalunya, reconeix que Simó Serralta, absent, li ha entregat 8 lliures per esmena de les ferides que li féu al braç esquerre el seu fill Berenguer Serralta (ARM Joan Porquers P-381 f. 124v)

1487, 3 gener.- Baltasar Torroella de la vila de Blanes del Principat de Catalunya ara resident a la Ciutat de Mallorca, senyor i patró de caravel·la, nomena procurador Bartomeu Celleres mariner perquè reclami deutes. (ARM Joan Castell C-205 f. 139)

13 febrer.- Pere Bernat paraire de la vila de Blanes i Sebastià Peçapera patró de caravel·la, reconeixen deure a Guillem Despi, mercader de Mallorca 14 ducats d'or venecians que havia de pagar a Simó Canto a Palerm per certa lletra de canvi. (Id f. 170)

1487, 17 febrer.- La caravel·la de Jaume Surriu de Lloret del Principat de Catalunya, estant al port de Mallorca, ha de fer un viatge a l'Alguer de Sardenya i d'aquí anirà al port de Sant Feliu; reconeix deure a Antoni Canyelles, mercader de Barcelona, 26 ducats i mig venecians per fer aquest viatge. (ARM Joan Castell C-205 f. 178v).

1488, 25 octubre.- Miquel Metge, notari de Mallorca, procurador de Francesc Salelles, mercader de la vila de Sant Feliu de Guíxols, substitueix procurador Antoni Macià ciutadà de Mallorca, perquè en nom de dit Salelles reclami deutes, com també als hereus de Francesc Riera, mercader difunt. (ARM Arnau Carbonell C-237 f. 57v).

1489, 30 octubre.- Antoni Caricat, mariner de la vila de Sant Feliu de Guíxols, nomena procurador Bartomeu Cellers, mariner de Mallorca, perquè reclami a Esteve de Roses, mariner de Mallorca, 12 ducats d'or venecians (ARM Joan Castell C-209 f. 79).

1491.- Assegurança de 70 lliures sobre 14 sacs d'avellanes carregades a Sant Feliu de Guíxols en la caravel·la de Baltasar Torroella, per portar a Mallorca. (García Sanz-Ferrer Mallol, "Assegurances i canvis marítims...", 1983 t. II pàg. 641).

1494, 27 abril.- Nicolau Andreu, català de la vila de Sant Feliu de Guíxols, patró de nau o barca del magnífic Francí Bernat, mercader de Barcelona, reconeix que Perot Espanyol, ciutadà de Mallorca, ha pagat en nom dels jurats del Regne, 760 lliures i 10 sous degut per nòlits de 1.170 salmes de blat de Sicília que hi compraren Antoni Espanyol, pare de dit Perot, i Miquel Bartomeu, ambaixadors del Regne de Mallorca, i dites salmes són equivalents a 4.669 quarteres, mesura de Mallorca (ARM Martí Terrers T-829 f. 74)

1498, 9 maig.- Joan Saperà, argenter de la vila de Blanes, ara resident a Mallorca, actua de procurador de Damiana viuda de Sebastià Pecapera, mariner difunt, de dita vila de Blanes. (ARM Miquel Torres T-222 f.30)

29 maig.- Antoni Folc oriünd de Girona es lloga amb Antoni Bollaix, pescador, durant un any, proveït de menjar i salari de 10 lliures. El mes d'agst de 1499 va renovar el contracte també per un any i salari de 7 lliures. (d f. 45. T-224 f. 223).

23 juliol.- Jaume Sorís, mariner de la vila de Lloret del Principat de Catalunya, nomena procurador Miquel Garcia, boter de Mallorca, perquè reclami deutes. (Id f. 115).

11 octubre.- Pere Gastó de la vila de Bisbau, diòcesi de Girona, ara resident a Mallorca, signa acta notarial amb fra Joan Pastor, lector de Sagrada Teologia, de Barcelona, ara resident a Mallorca; aquell promet a aquest que no s'entrometrà amb la dona Mateua muller de Joan Estaffi de dit lloc ara resident a Mallorca, durant el temps que visqui el seu marit i no cometrà actes il·lícits; i dit frare promet no posar peticions i demandes contra la dona. (ARM Miquel Torres T-222 f. 198v).

1499, 12 febrer.- Antoni Ferrer, habitador de la vila de Sant Feliu de Guíxols, patró d'una sagetia anomenada Santa Maria i Sant Miquel, ara ancorada al moll de Mallorca, la qual

ha estat feta nova a la platja de Sant Feliu, reconeix als germans mercaders Pau, Daniel i Lluís Berard, de Mallorca, que tenen tres quaters de la sagetia que són 345 lliures, 15 sous i un diner. (ARM Miquel Torres T-224 f. 40v)

1499, 12 abril.- El rei Ferran escriu al lloctinent general, batle i veguer de la Ciutat i regne de Mallorca dient que els jurats i consellers de la vila de Sant Feliu de Guíxols, com a protectors i administradors de l'almoina de la vila, hereus de Pere sa Bisbal, llicenciat en lleis difunt, reclamen censals deguts. Manaran als deutors que paguin. (ARM Lletres Reials 79 f. 279v).

1500, 9 gener.- Mateu Pruners, senyor de gerreria de la Ciutat de Mallorca, reconeix deure a l'Almoina de la vila de Sant Feliu de Guíxols, 14 lliures i 18 sous censals sobre un camp dit d'en Salaverd, situat a la Ciutat de Mallorca. (ARM Arnau Carbonell C-242 f. 5)

1500, 15 juny.- Francesc Salelles, mercader de la vila de Sant Feliu de Guíxols, del Principat de Catalunya, procurador de l'Almoina de la vila constituït pels jurats segons acta del notari Francesc Mestre de 23 juliol 1499, substitueix la procuradoria a favor de Joan Miquel prevere de la Seu de Mallorca, perquè reclami diners deguts a Mallorca a dita Almoina. (ARM Nicolau Tomàs T-450 f. 50v)

1502, 5 juny.- Joan Vicens de la vila de Sant Feliu de Guíxols que fou escrivà de la caravel·la anomenada Bonjesús, patronejada per Guillem Torres, difunt, ara per Esteve de Roses, ven a Tomàs Soler, mercader ciutadà de Mallorca, la setzena part per preu de 50 lliures. (Id T-227 f. 53).

1502, 2 juliol.- Bartomeu Benvençut mariner de la vila de Blanes, Principat de Catalunya, ara habitador de la Ciutat de Mallorca, procurador de Francesc Gispert mariner de la vila de Palamós, reconeix que Gabriel Perpinyà, mercader de Mallorca, ha pagat 110 lliures degudes. (ARM Bernat Far-Llorenç Sabater S-884 f. 67).

1503, 25 juny.- Pere Roca, mercader de Catalunya, procurador de Felip Ponç del lloc de Sant Feliu i d'Antoni Ferrer

mercader, substitueix la procuradoria a favor de Francesc Milià notari. (ARM Joan Porquer P-399 f. 65).

1505, 10 juliol.- Jeroni Vilasalar, de Catalunya, de la vila de Sant Feliu, es col·loca amb Francesc Garbí, pescador de Mallorca, per servir-lo durant 2 anys, alimentat, i al final rebrà 8 lliures. (ARM Bartomeu Trobat T-428 f.66).

1506.- Els jurats de la Ciutat i Regne de Mallorca escriuen a Don Joan d'Aragó, compte de Ribagorça, lloctinent general del Principat de Catalunya, exposant la penúria de blat que pateix l'illa i han tramès a Catalunya Bartomeu Calvó "*home molt fiat e de crèdit*" i n'ha comprat un càrrec, el qual blat "*ha stat pres per los hòmens de Sanct Feliu e de Girona, cosa certament de gran admiració com sia notori per tot lo món la dita nostra necessitat que no's podria més explicar*". Supliquen vulli manar que el blat sia restituit. (ARM Lletres Missives AH 686 f. 61)

1508.- Miquel Canoves habitador de Sant Feliu de Guíxols, senyor d'una navili, el ven a Alfonso del Río, senyor de tint de Mallorca, per preu de 39 ducats venecians. (Id T-231 f. 6, quasi il·legible).

- Fèlix Torres, mercader de Sant Feliu de Guíxols i Nicolau Delavocant (¿) mercader de Flandes, passen comptes de les mercaderies portades des de Flandes a la Ciutat de Mallorca. (Id f. 309v).

1508, 9 desembre.- Joan Ribes mariner de la vila de Sant Feliu de Guíxols, procurador de Francesc Selleres, mercader de la dita vila, reconeix que Francesc Miquel, mercader i procurador de l'Almoina de Sant Feliu, deu 54 lliures. (ARM Rafel Mascaró M-695 f. 48v)

1509, 15 octubre.- Jeroni Colomines certifica als jurats de la Ciutat i Regne de Mallorca que del galió de Narcís Andreu, que ha arribat de Sant Feliu, ha descarregat 147 quarteres de blat que té ajuda d'un sou i 6 diners per quartera, i 26 quarteres i 4 barcelles d'ordi que té ajuda de 8 diners per quartera. (ARM Extraordinaris Universitat 25 f. 498 v).

1511, 28 febrer.- Joan Gifre àlias Roquer, mariner i patró de barca de Sant Feliu de Guíxols del Principat de Catalunya, en nom dels jurats i consellers de la vila, reconeix haver rebut de Francesc Miquel mercader arrencador dels censals i rendes de l'Almoina de la vila, 40 lliures mallorquines. (ARM Gabriel Sampol S-1.068 f. 6)

1512, 1 febrer.- Joan Torres, mercader de Sant Feliu de Guíxols del Principat de Catalunya o de l'Episcopat de Girona, en nom dels jurats de la vila reconeix haver rebut de Joan Miquel prevere i Francesc Miquel mercader, germans, 28 lliures mallorquines pertanyents a l'Almoina. (f. 26)

1514, 27 juliol.- Pere Andreu, de la vila de Lloret del Principat de Catalunya, ara resident a Mallorca, patró de caravel·la ara estant ancorada al port de Mallorca, nomena procurador Pere Cerdà, mercader, el seu ongle, perquè intervengui en la qüestió que té amb Silvestre Centurió, mercader genovès. (ARM Joan Falcó F-117 f. 1)

1516, 13 març.- Joan Burgues de Mallorca senyor de la baronia de Sant Feliu superior i Sant Feliu inferior, del Principat de Catalunya, nomena procurador Galceran Oliver cavaller de la ciutat de Barcelona, perquè reclami censals i qualsevol rèdits deguts per qualsevol persones en el Principat de Catalunya i també per reclamar la moneda deguda per les taules o bancs de qualsevol Universitat. (ARM Mateu Moranta M-602 f. 27)

1517, 26 febrer.- Fra Antoni Ferrer monjo de Sant Feliu de Guíxols, nomena procurador Nicolau Tomàs notari perquè porti les causes referents a l'Abat de Sant Feliu.

23 octubre.- El mateix, nomena procurador Miquel Company mercader perquè reclami deutes. (ARM Pere Moranta M-772 f.7v i 2.)

1517, 3 octubre.- Fra Antoni Ferrer monjo del monestir de la vila de Sant Feliu de Guíxols, orde de Sant Benet, diòcesi de Girona, sabent que l'escrivania i notaria que l'Abat té a Mallorca és vacant, ara la concedeix al discret Bartomeu Company scrivà, perpètuament, a cens anual de 20 sous. Entregarà

a l'Abat les escriptures. Ha pagat per entrada 5 sous. No podrà segregar ni dividir aquesta escrivania. (ARM Gabriel Sampol S-1.070 f. 45)

1524, 10 març.- Joan Gros de Lloret del Principat de Catalunya, senyor i patró d'un navili anomenat Santa Crestina surt en el moll de Mallorca, lloga a Salvador Margues barceloní, Cristòfol Margues paraire, Macià Oliver i Benet Panadès paraire aquest navili amb 4 mariners. Carregat amb les mercaderies que aquests voldran, anirà a la platja de València. Preu 26 ducats d'or. (ARM Joan Roca R-777 f. 144v).

1525, 23 agost.- Joan Mulet mariner de Mallorca patró de navili anomenat Sant Antoni comprat a Blanes a Gaspar Cabanyes de Lloret per preu de 242 ducats, reconeix que Arnau Font, Bartomeu Massot i Cristòfol Framua, mercaders de Mallorca, participen en 3 quarts i mig en el viatge. (ARM Joan Roca R-778 f. 85v)

1532, 4 març.- Feliu Torres mercader natural de la vila de Sant Feliu de Guíxols, ara resident a Mallorca, procurador de Joan Torres, Feliu Fuster, Miquel Gifre roquer jurats i quatre altres més, consellers aquest any de dita vila de Sant Feliu, administradors de l'Almoina, nomena procurador en lloc seu Perot Bennàsser ciutadà de Mallorca perquè reclami a la muller viuda de Joan Renovard d'Alcúdia 3 lliures i 14 sous per un altre censal. (ARM Joan Roca R-779 f.129)

1536, 7 maig.- Gaspar Roig orguener, oriünd de Blanes, domiciliat a la vila de Palamós, de Catalunya, ara resident en el present Regne de Mallorca per causa de fer orgues, promet a Damià (.) prevere i rector de l'església de Sant Nicolau de la Ciutat de Mallorca, que per espai de 10 mesos farà un orgue segons ja està estipulat amb els obrers de la dita església, per preu de 200 lliures mallorquines. (ARM Jeroni Carles C-311 f. 36)

1553, 5 juny.- Jaume Marquès, mariner, de Mataró, senyor i patró del navili anomenat Santa Maria i Sant Elm, surt en el port de la Ciutat de Mallorca, lloga i nolieja a Pere Joan Vaquer, blanquer de Mallorca, dit navili armat de 6 persones, el qual navili en el primer bon temps anirà a Menorca i allà carre-

garà les robes i mercaderies que dit patró voldrà i amb aquelles mercaderies anirà a la platja de Barcelona i allà descarregarà, i tornarà carregar les mercaderies que voldran Sebastià Doy, Miquel Pascual, mariners, i Benet Codina, blanquer. I de la platja de Barcelona anirà per qualsevol lloc de la costa de Catalunya, ço és, de Barcelona fins a Blanes i si per cas hauria d'anar fins a Sant Feliu de Guíxols, hauria de donar 3 escuts a més del preu del present noliejament. De dita costa de Catalunya tornarà al port de Mallorca i aquí serà pagat de 70 corones o escuts d'or.

12 juny.- Jaume Marquès reconeix haver rebut de dit Pere Joan Vaquer 16 escuts d'or valents 24 lliures mallorquines (ARM Melcior Sans S-67 f. 52-53 v, 55v-56v i 57).

1557, 9 febrer.- Esteve Juyà, de la vila de Blanes, ven a Joan Gibernau, de la vila de Lloret, del Principat de Catalunya, casat i domiciliat a Mallorca, una sagetia anomenada Santa Maria i Sant Daniel, amb veles, antenes, àncora i altres aparells que són a la ciutat de Tarragona i a la vila de Biniarós, per preu de 250 lliures. (ARM Jeroni Vallori V-434 f.20v). Dit Gibernau era casat amb Esperança, filla de Joan Salvat, argenter. (Id f. 12v)

